

Nr 139.

Av fru **Svenson m. fl.**, om sänkning av intagningsåldern för manliga elever vid folkhögskolorna.

Manliga folkhögskoleelever synes i ett väsentligt avseende vara missgynnade i jämförelse med kvinnliga. I Kungl. Maj:ts folkhögskolestadga (SFS 1951 nr 835) stadgas i § 18 att elev vid folkhögskola före kursens slut skall hava fyllt "manlig elev 18 år och kvinnlig elev 16 år". I den följande satsen medgives möjlighet till dispens från denna bestämmelse: "Föreligga särskilda skäl, må manlig elev intagas vid tidigare ålder." I Kungl. Maj:ts kungörelse angående grunderna för folkhögskolestipendier av statsmedel (SFS 1934 nr 399) stadgas i § 1, att elev skall "för att kunna ifrågakomma till stipendium hava före kursens slut uppnått en ålder, manlig elev av aderton år och kvinnlig elev av sexton år". Vid ett flertal folkhögskolor synes i viss utsträckning förekomma, att manliga elever vinner inträde oavsett att de icke före kursens slut uppnått en ålder av aderton år. Sådana elever kan då icke enligt gällande bestämmelser erhålla statsstipendier. Detta måste anses vara en orättvisa.

Enligt vår uppfattning kan knappast några vägande skäl anföras för bibehållande av folkhögskolestadgans bestämmelse om högre intagningsålder för manliga elever än för kvinnliga. Naturligtvis kan den synpunkten anläggas, att det är önskvärt, att eleverna — såväl manliga som kvinnliga — har uppnått en mera mogen ålder, t. ex. 18—20 år. Vid en del folkhögskolor tillämpas också enligt vad vi har oss bekant en sådan högre intagningsålder.

Det finns emellertid en elevkategori för vilken en lägre intagningsålder är av största betydelse. Härmed avser vi de ungdomar som i avsaknad av möjligheter att genomgå realskola och gymnasium söker sig till folkhögskolan för att härigenom vinna erforderliga kunskaper för intagning i folkskollärarseminarium, för avläggande av studentexamen eller för vidareutbildning på något annat område. Häremot kan givetvis den principiella invändningen göras, att folkhögskolan skall vara en bildningsskola — och inte en utbildningsskola. Vi anser det emellertid oriktigt att hindra sådana ungdomar, som av ekonomiska eller andra skäl ej kunnat gå den reguljära utbildningsvägen, att genom folkhögskolan vinna möjligheten till den utbildning som de eftersträvar. Vi tror heller inte att tillmötesgående mot detta önskemål behöver skada folkhögskolans bildningsidé. Då vi alltså finner det angeläget, att folkhögskolan även må kunna utnyttjas som en väg till vidareutbildning, är det också enligt vår uppfattning orimligt, att sådana unga pojkar, som givetvis önskar påskynda sin försenade utbildning, skall hindras i sina bemödanden av bestämmelsen om att de under första årskursen skall uppnå en ålder av 18 år. Det är också orimligt, att de — därest de enligt undantagsbestämmelsen intages på folkhögskola vid lägre ålder — icke skall ha

1. *Bihang till riksdagens protokoll 1953. 3 saml. Nr 139—154.*

möjlighet att erhålla statsstipendium. Det gäller här i stor utsträckning ungdomar med mycket begränsade ekonomiska möjligheter. Enligt vår uppfattning bör de manliga eleverna åtnjuta samma förmåner som de kvinnliga.

Med stöd av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla

1) att folkhögskolestadgan § 18 måtte få följande lydelse: "Elev vid folkhögskola skall — — — och före kursens slut hava fyllt 16 år."

2) att de i Kungl. Maj:ts kungörelse 1934 nr 399, § 1, intagna bestämmelserna om folkhögskolestipendierna måtte ändras enligt följande: "Stipendium av statsmedel må tilldelas — — — och skall elev för att kunna ifrågakomma till stipendium hava före kursens slut uppnått en ålder av sexton år."

Stockholm den 27 januari 1953.

Gärda Svenson.

Torsten Bengtson.

B. A. Nilsson.